

ДО
Г-Н КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
МИНИСТЪР НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
БУЛ. „КНЯЗ ДОНДУКОВ“ № 2 А
ГР. СОФИЯ

Относно: Отмяна на изпитите от Национално външно оценяване за IV клас и X клас за учебната 2019/2020 г. във връзка с пандемият от коронавирус COVID 19

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЪЛЧЕВ,

В институцията на омбудсмана постъпват жалби, част от които подкрепени с подписки, в които родители изразяват своята тревога и несъгласие с провеждането на изпити за Национално външно оценяване (НВО) след завършване на IV клас и на X клас през 2021 г. Гражданите посочват, че учениците повече от 5 месеца се обучават в електронна среда от разстояние и това се отразява на тяхната подготовка, като усвояването на част от материала е недостатъчно задълбочено и няма как той да бъде наваксан. Те смятат, че към момента „няма обоснован отговор защо тези изпити са задължителни за учениците, които искат да продължат образованието си в XI и XII клас, нито е утвърден материалът, който ще бъде включен на въпросните матури“. Според тях, децата им се нуждаят от подкрепа и от възможност да покажат знанията си в нормални учебни условия, а не в настоящата ситуация.

Отправят искане тези изпити да не се провеждат през тази учебна година.

Бих искала да отбележа, че от месеци с тревога следя развитието на проблема с разпространението на коронавирус COVID-19, както и отражението му в различните сфери на живота. Смятам, че 2020 година изправи институциите и всички нас като граждани пред големи изпитания, сред които е и достъпът до образование на нашите деца. Наложилото се преминаване на образователната ни система към обучение в електронна среда от разстояние очерта проблеми, които и властите, и работещите в системата на образованието, и учениците, както и техните семейства, трябваше да решават.

Към мен всекидневно се обръщат родители и представители на граждански организации, които поставят въпроси и проблеми, свързани с дистанционното обучение на децата по време на COVID-19. Много са предизвикателствата, пред които са изправени родителите и децата в онлайн средата, и затова темата дълбоко вълнува родители, учители и обществото.

Един от основните проблеми, които се очерта пред образователната ни система при преминаването ѝ към обучение в електронна среда от разстояние, е дигиталното неравенство, породено от липса на електронни устройства и на интернет свързаност за не малка част от учениците. Анализите показват също, че мотивацията на учениците при това обучение не е на висота, а липсата на комуникацията с учителя такава, каквата е при присъствено обучение, оказва негативно влияние при усвояването на учебния материал, на нужните знания и умения от учениците.

За малките ученици от I до IV клас, които сега поставят основата на своето образование, онлайн обучението не спомага за създаването у тях на умения за учене, за комуникация с учителите и връстниците им и за адаптация към настоящата ситуация на онлайн обучение, което се отразява и на резултатите им в учебната дейност.

Във връзка с извънредната ситуация в страната и към момента учениците от V до XII клас продължават да се обучават в електронна среда от разстояние, като за гимназиалния курс това е вече повече от два месеца без прекъсване. Не малка част от първия учебен срок на настоящата учебна година учениците са в онлайн обучение и в този смисъл резултатите на децата няма да са адекватни, защото онлайн обучението не е като присъственото.

Освен това, събирането на много деца за провеждане на изпита, крие риск за здравето и безопасността им.

Във връзка с описаното и на основание Закона за омбудсмана се обръщам към Вас с препоръка за отмяна на изпитите за НВО след завършване на IV и на X клас през тази учебна година.

Очаквам да ме информирате за Вашето становище и предприетите действия.

С уважение,

ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ